

Renata Dujsíková

MÝDLA V SÍTI BYROKRACIE

Nedaleko Moravské Třebové v malé domácí dílně zrají na dřevěných roštích mýdla z rukou Renaty Dujsíkové. Výroba poctivého přírodního mýdla zabere čas – hodně moc času. A peněz.

Než totiž vylijete obsah svého prvního, vytouženého „modelu“, do formy, musíte nejen mnohé nastudovat, ale též jako hrdina z „Básníků“ překonat mnoho razítek a formálních zdí. Více o tématu si povídáme s Renatou, kterou na Fleru najdete pod názvem „dílnička Krása“ (<http://www.fler.cz/dilnicka-krasa>).

Renaty přírodní mýdla nesou značku „ERDĚ“, kterou do hotových mýdel otiskává osobitým razítkem. Jsou vyrobená z kvalitních tuků a olejů a barvena například i hráškem, okurkou, kopřivou, dýní... Všechna mýdla musí mít požadované atesty aby vyhověla normám, které český zákon na mýdla klade. A jen málo spotřebitelů ví, že každé v Česku prodávané mýdlo musí takový atest mít. Co všechno se za zabalením mýdla ještě skrývá?

Vám je na první pohled blízká myšlenka soběstačnosti a šetrného užívání přírody. Vzniklo tak i vaše první mýdlo?

My se doma především vyhýbáme všem obvyklým chemickým utřechům. Začali jsme žít na vsi a chtěli jsme mít zdravé potraviny. Takže přišly slepice, pak kozy, kravička... No a mýdla. Už tenkrát, když jsme ještě měli kozy, mě napadlo, že bych udělala kozí mýdlo. Jak jsem tak pátrala po informacích, protože umím italsky, dostala jsem se přes Italy ke Španělům. A ti mají dodnes ohromnou tradici v mýdlech, téměř v každé druhé rodině se také mýdlo vyrábí. S trochou nadsázky bych řekla, že jak u nás máme slepice na dvorcích, oni mají mýdlárny :-). A tak jsem v té době díky internetu přišla na informace, které mi chyběly. Teprve seznámením se s dlouholetými mýdlářkami jsem také pochopila proces a zákonitosti výroby mýdla. V té době ještě u nás

nebylo žádné ucelené zmínky o tom, jak se vyrábí mýdlo a propagace přírodních postupů také žádná. Navíc my jsme chtěli mýdla brutálně přírodní, kdežto tehdejší zákazník chtěl mýdla, která jsou velmi voňavá. Ta nenaparémovaná jim nic neřekla – uznávali je jen lidé s kožními problémy. A tak dnes díky všem těm pracně nabytým informacím a zkušenostem děláme mýdla neparémovaná, parémovaná i mýdla s přírodními éterickými oleji.

Je to časově náročné?

Musím říct, že pro mě to naprosto náročné není, protože vyrábět mýdlo mě nesmírně baví a pohlcuje... I když technicky jde „jen“ o přípravu olejů, zchlazení, smíchání s louhem a vylití do formy. Existuje tisíce variant, jak vyrobit přírodní mýdlo, nabarvit je a dát mu tvar, jak zkombinovat různé bylinky se znalostí vlastností olejů, jak zkrátka využít přírodu v náš prospěch a zdraví. Samotná výroba jedné várky mýdla trvá tak hodinu, zrání mýdla pak záleží na jeho druhu. Mýdlo za studena zraje zhruba 4 týdny. Když se dělá šlehané mýdlo, musí zrát 6 týdnů – je dělané za ještě nižší teploty, tudíž je zmydelňovací proces delší. A pak máme mýdla, která nenecháme projít gelovou fází, tudíž je nepřikryjeme. To se pužívá například na mýdla s mlékem, kdy nechceme, aby nám to přirozenou cestou nezežloutlo nebo nezahnědlo. Ta zrají tak 6 týdnů.

Jak se dělá u přírodního mýdla bílá barva?

Třeba mlékem. Jenže než do něj přimícháme louh, musíme mléko nejprve zmrázit a pak teprve pomalu rozmíchávat. A nebo bílým jílem, což už není úplně bílá, nebo oxidem zinečnatým. Ten obsahuje další minerály a látky prospěšné pokožce, takže ho lze v mýdlech s úspěchem použít. Při výrobě mýdel si nakonec každý mýdlář najde (a pečlivě chrání) své vlastní figle.

Kolem Vánoc se stává českým národním koníčkem odlévat glycerinová mýdla.

„Při tvorbě mýdla musí louh beze zbytku zmydelnit. Proto se provádí výpočty, aby člověk věděl, kolik čeho přesně do mýdla dát. Bez této přípravy bychom se do výroby mýdel pouštět neměli, protože výsledné mýdlo by mohlo být zdravotně závadné.“ RENATA DUJSÍKOVÁ

ZALOŽÍME SI MÝDLAŘSKÝ CECH

Přemýšlíme také s dalšími kolegy nejen z Fleru nad založením mýdlářského cechu, který by prováдел mezi lidmi pořádnou osvětu ohledně přírodních mýdel. Informovat je, čím se vlastně mydlí a pomoci jim orientovat se v džungli mýdel, která jsou v prodeji. Lidská kůže je velký orgán na vstřebávání toho, co na něj nanášíme a čím se mydlíme...

Glycerinová (odlévaná z hmoty) a průmyslově vyráběná mýdla v sobě mají především konzervanty a chemikálie, tedy ropné látky – a vysušují pokožku. Jsou naprosto odlišná od přírodních mýdel, vyráběných za studena.

Některá mýdla, které vyrábíte, také jemně voní. Uvnitř i navenek se v nich zobrazují použité suroviny. Zůstávají jejich pozitivní vlastnosti ve zrajícím mýdle zachované?

Ano, když mýdlo navoníte esenciálními přírodními oleji, pořád jejich složky pomáhají a umocňují vlastnost daného mýdla. Vždyť esenciální oleje jsou 100% přírodní silice z rostlin, takže mají své mocné léčivé vlastnosti. Musí být ovšem 100% přírodní – nepančované a ne polosyntetické. Všichni mýdláři by měli vyžadovat po svém dodavateli tzv. „bezpečnostní listy“, které obsahují výčet alergenů v daném výrobku. Sehnat u nás kvalitní esenciální olej s bezpečnostním listem, který je v pořádku, je ovšem velmi těžké.

Co všechno musíte mít, když chcete vyrobit nové mýdlo, nový druh?

Na každý druh mýdla je potřeba si především zařídit atest, který vydává Státní zdravotní ústav v Praze. Přitom vydání takového atestu se nedělá obratem, takže vrhnete mnoho sil a financí do mírně nejistého podniku. Také musíte mít předem schválenou technologickou dokumentaci (postup) pro každé mýdlo a k tomu si od dodavatelů všech surovin sehnat tzv. „bezpečnostní listy“. Ty říkají, co přesně je ten daný produkt, který odebíráte, zač. Jaké má vlastnosti, barvu a složení. I tyto listy vám (jako mýdláři) státní ústav schvaluje. Uvést na výrobek slovo „přírodní“ tak není

v Česku vůbec jednoduché. Podle mého by si bezpečnostní listy měli nejdříve nechat schválit ti, kdo nám chtějí ingredience prodávat. Samotné schvalování mýdel pak prochází dvěma zkouškami. Jednou je mikrobiologická zkouška. A tou druhou evropská byrokracie. Žádný mýdlář nesmí v EU prodat mýdlo, aniž by prošlo „Bruselem“. Tedy vy své výrobky musíte přihlásit k notifikaci v Bruselu, projít jeho registrací. No a nezapomeňte také na předem schválenou provozovnu. Suma sumárum ještě jste první mýdlo neodlilí a už jste o pár desítek tisíc korun lehčí. Při použití těch nejkvalitnějších, atestovaných surovin, postupů a po absolvování všech úřadů ale bohužel nemůže pravé přírodní atestované mýdlo být levné. A možná i to trochu brzdí jejich cestu k zákazníkovi, i když já osobně si na to nemohu stěžovat.

Co podle vás ovlivňuje kvalitu mýdla?

Především jsou to použité tuky, másla a oleje. Ingredience a postup. Stále také pátrám, jaký je rozdíl mezi procesy „za tepla“ a „za studena“. Já sice zchladím vše na 30 °C, při studeném procesu, ale pak proběhne gelová fáze, kdy vystoupá teplota kolem 80 °C. Takže je sporné, zda použijete metodu za studena nebo za tepla, protože pěstící složky a esenciální oleje vždy přidáváme na konci procesu, kde stejně dojde k určitému zahřátí. Přírodní mýdlo může mít PH od 7 do 9. Lakmusový papírek ukazuje orientačně, musí se používat PHmetr. Každá šarže mýdla z mýdlářské dílny, by měla mít toto PH takto změřené. Tak mýdlo nemůže nikoho pálit nebo štípat a nikomu neublíží.

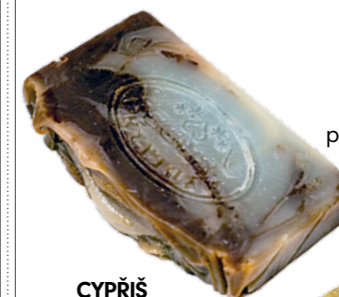
Všechno je pod KONTROLOU

Série připravovaných mýdel k nové atestaci.

ČOKOLÁDOVÉ
regenerační

ČOKOLÁDOVÁ
LEVANDULE
harmonické
spojení
regenerace
a ošetření
problematické
pleti

CYPŘIŠ
pro mastnou
pleť vyluh z bylin,
macerovaná
másla
a oleje,
esence cypřiše

MEDOVÁ RŮŽE
problematická,
suchá pleť
neparémované
mýdlo plné včelího
vosku a medu

ZUB ČASU
pro zralou
pleť
květ lípy
absolue
a vybraná
másla a oleje

Připraveno ve spolupráci s fler.cz

POŘÁD NĚCO VYMYŠLÍM

„Mám v hlavě mnoho nápadů na skvělá a zdravá mýdla, která pomohou našim pokožkám.“

Přírodní mýdla

...líbí se mi dávat mýdlům jiný tvar a rozměr – mýdlo nemusí být jen kostka...